

## במדינה

תה בעת ובעונה אחת לבית-הדין הרבני כדי שזה יקבל את פסק הדין ההצהרתי של העדים המאשר את נשואיהם של ירחמיאל ושיניצה.

הבקשה השלישית היתה מופנית למשרד הפנים. בה היתה כלולה דרישה לרשום את המצב המפחתי החדש בתעודת הזהות. עורך-הדין עשה בבקשה זו את השימוש הטעני הראשון, המסתמך על פסק-הדין של הוועד שלזינגר, בו קבעו השופטים ה' עליונים כי לגבי הפקיד הרושם את הנשואים במשרד-הפנים מספיקה "ראיה לכאורה" שבני הוועד נישאו, כדי לרשום.

"ההצהרות המצורפות בזה" טוען עורך-הדין המצרף לבקשה את הצהרות עדי הנשואים, "מהוות ללא ספק ראיה כשרה, או על כל פנים, מספקת, שטכס נשואים נע"ר."

אם יאשרו המוסדות הנוגעים בדבר, או אף בית-המשפט, העשוי להקרא להחליט בפרשה, כי נשואים אלה אומנם כשרים, יהיה זה פסק דין חשוב נוסף בדרך לפריצת חוקי הכפייה הדתית, יאפשר אף לכהן וגרושה להשיג אושר משותף.

## יחסי-חוק

### תשובה מוסרטת

במשך חודשים נערכה המיתקפה הגדולה על "האנטישמיות בברית-המועצות". חלקה נבע מדאגה עמוקה ואמיתית לגורל יהודי ארץ הסובייטים, חלקה יוזם ונוצל על-ידי המנגנונים השונים לניהול המלחמה הקרה במערב.

בימים האחרונים החלה הצמרת הסובייטית במיתקפה נגדית. היא פירסמה מכתב ארוך של ניקיטה כרושצ'וב, המכחיש את כל האשמות וטוען כי התבלטות היהודים בין הנדונים למחת בעתון פשעים כלכליים נובע רק מהתבלטות היהודים בין הפושעים עים מסוג זה עצמם. (רומז כרושצ'וב: ה' סיבה היא חברתית, לא לאומית).

**דוח באיריש.** השבוע הצטרפה השגריר רות הסובייטית בישראל למיתקפה. היא הזימינה את עורכי העיתונים, הציגה בפניהם סרט תעודתי מיוחד, שהוסרט בברית-המועצות עצות כמוצג במשפט מפקדי הסיס בעיר מינסק, בימי הכיבוש הנאצי. משפט זה נערך עתה בעיר המערב-גרמנית קובלנץ.

הנאשמים — סרן הסיס הוידר ועוזריו — עסקו בהשמדת יהודים. על כן אך טבעי הוא כי היהודים בולטים בסרט, לא רק כי צורת גופות חרוכות, אלא גם בדמות העדים ששרדו בחיים, ובדמות הקריין הסובייטי ה' נודע, יורי לויתן, המסביר בסרט את האי-רוצים הזועתיים.

אולם נידמה כי לבעלי הסרט היתה כוונה נוספת: להוכיח כי ברית-המועצות לתקמת באנטישמיות, מזכירה את סבלם של היהודים. כי בין השאר משתהה המצלמה תקופה ארוכה על מצבת סבחי מינסק — עליה מתנוסס לוח-זכרון גדול באיריש.

היתה זאת תשובה מכוונת, ללא ספק, לטענת אויבי ברית-המועצות, המאשימים את הסובייטים בכך שלא הקימו שום אנדרטת-זכרון בבאבייאר, המקום ליד קיוב בו נטבחו יהודי אוקראינה.

האיש שהציג את השם באבייאר — המשורר הסובייטי הלא-יהודי אבגני יבטורסקי, רמז עוד לפני כן כי ייענה ברצון ל' הזמנה לבוא לישראל. הזמנה זו נענתה מיד בהזמנה ישראלית רשמית.

## דת

### למי שייכים הילדים?

"יש לי אמן מלא בעורך-הדין כהן-צידון. אני זוכרת אותו באולם זה כאשר לחם בי' תוקף להתורת הילד יוסלה שוחמכר להוריו. אני מאמינה, שגם הפעם רוצה הוא בכל לבו את אותו הדבר: שהילד יחזור לבית הוריו. אני מציעה, איפוא, שידידי המלומד צו"ד כהן-צידון יתמנה כאפוטרופוס נוסף לילדיו של ראובן שמואל."

**לפנות הילד.** פנייה ידידותית זו לא היתה נדאת כיוצאת דופן, אילו לא היתה באה מרבקה ריטנשטיין, היועצת המשפטית של משרד-הסעד. כי רבקה ריטנשטיין, המו' פיעה במשפט נגד ראובן שמואל (העולט הזה 1328) בשם משרדה, היא מתנגדת חריטה ביותר לעזרתו של עורך-הדין שלמה כהן-צידון, סינגורם של משפחת שמואל.

הניגוד הוא עקרונותי: היועצת-המשפטית דורשת מבית-המשפט המחוזי לצאת על

(המשך מעמוד 6)

שיג תעודה במקום בו לא יודע החשד כי הוא נגוע בכהונה.

דרך שניה היתה לנסוע לקפריסין, להנשא שם בטכס אזרחי.

**מאבק ציבורי.** אך היתה לו גם אפשרות שלישית שהוצעה על ידי עורכת הדין התל-אביבית, שולמית אלוני. זוהי דרך ה' עלולה ליצור תקדים, הסבירה לו עורכת הדין, אחת הבקאות ביותר בדיני-אישות. "לכן, אם אתה מוכן להכנס למאבק ציבורי, אני נכונה לסייע." ירחמיאל הסכים.

הדרך הנוחה והטבעית היתה להסתמך על פסק-דין מפורסם שניתן לפני למעלה מש' מונה שנים על-ידי בית-המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים. היה זה בפרשת נשואיהם של שני אזרחי-ישראלים אהרון כוהן ובלה בוסליק.

כשנה לאחר קום המדינה פנו השניים ל' משרדי הרבנות בתל-אביב וביקשו לסדר להם קידושין. בהודע לרבנים כי בלה בוסליק הינה גרושה, דחו את הבקשה בטע'נה כי חתנה המיועד הינו כוהן.

אהרון התעקש, עמד על כך שלמרות שמו החשוד איננו מזרע אהרון הכוהן, בן למשפחת הכהנים. הרבנים לא השתכנעו. ואז נתגלה לשניים כי בעצם אפשר לעקוף את הרבנות, לערוך נשואין באחת משלוש הדרכים המקובלות לפי ההלכה: כסף, שטר וביאה. הם פנו לעורך-הדין התל-אביבי דוד גנור, כדי שזה ישיא אותם.

**חרם דירושלים.** גנור ערך את הטכס. לבטחון יתר נקט בשלושת הדרכים גם יחד: הוא השיא את השניים בנוכחות שני עדים בטבעת (שדינה כדיון כסף) ובשטר שכונה על-ידיו כ"שטר נשואין (כתובה)". בבקשת השניים שהוגשה לאחר מכן למשרד-הפנים, לרשום כנשואים, טען המבקש כי קידש את אשתו גם בקידושי ביאה.

משרד הפנים סרב להסכים לרישום זה. הערעור הגיע עד לבית-המשפט העליון, ושם הוכשרו הנשואין שנערכו בטבעת. כי ההלכה הדתית קובעת אמנם שאין להשא' כהן לגרושה, אך אם קיימו נשואים כאלה, הרי שהם תופסים.

היחיד שנפגע אז מן המאבק המשפטי היה עורך-הדין גנור, אשר הואשם לפי הסעיף המשונה של "מיטרד ציבורי" על כך שנטל לעצמו סמכויות של עורך-נשואין, נקנס בחמישים לירות.

אלא שזו לא היתה התוצאה היחידה של אותו משפט רב-חשיבות. תוצאה אחרת שצמחה בהשראתו היתה החקיקה המידית של חוק שיפוט בתי-הדין הרבניים ל' פיו: "עניני נשואין וגרושין של יהודים בישראל, אזרחי המדינה או תושביה, יהיו כפיפוטם היחודי של בתי-הדין הרבניים."

כך ניטלו מבית-המשפט האזרחיים סמכויות השיפוט בעניני נשואין. מכיון ש' סמכויות אלה עברו לבתי הדין הרבניים הרי שמעשה היתה נשקפת לנשואין מעין אלה סכנת ביטול, בהיותם בגדר חרם די' רוסיים שהוטל בשלהי חורף תש"י על ידי כינוס הרבנים הארצי שנערך בירושלים, בו הוחלט, בין השאר:

"הננו גוזרים לאסור על כל איש ורב בישראל לסדר קידושין, נישואין, אם לא הוסמך והתמנה לתפקידים אלה על כתבם וחתמתם של הרבנים הראשיים של ערי ארץ-ישראל."

**שלוש בקשות.** לכן העדיפה עורכת הדין שלא להסתבך בעניני חוסר סמכות. היא הסבירה לירחמיאל את האפשרות שבפניה, הניחה לו לפעול בעצמו. כעבור שבוע התאסף קומץ אנשים בדי'רה ובתל-אביב. בידיו של ירחמיאל כבר היו ההצהרות מוכנות. נאמר בהן:

"אנו החתומים מטה מעידים בזה כי מר ירחמיאל בן פישל חקלאי קידש בנוכחותינו את מרת שניצה גורפינקל לאשה, בשימו' על ידה טבעת, ובהצהירו כי הוא מקדשה בטבעת זו כדת משה וישראל לעיני שני עדים כשרים..."

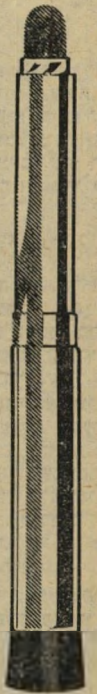
לאחר טכס הקידושין התמו על ההצהרה עורך-דין איזי ברוך והפרסומאי יורם בר-נע.

בני הוועד ידעו כי הענינים לא יסתדרו כשורה וכי נכונה להם תקופת מאבק נוספת. הם פנו לעורך-הדין יוסף בן-מנשה, מראשי הליגה למניעת כפייה דתית, ביקשו מננו לטפל בכל הכרוך בהמשך הפר'שה בפני המוסדות המוסמכים.

עורך-הדין אסף את כל החומר בחיק, הגיש מיד כמה בקשות. בקשה ראשונה הופנתה לרושם-הנישואים בתביעה לרשום את השניים כנשואים. בקשה שניה הופנתה

# Fashion Stick

## Nail Fashion Fashion האופנה



האופנה למען יופיך:  
אחידות של צבע  
לשפתך ולצפורני ידך

## שי חיים



כדי לתת בידך אפשרות להיחזק באפקט הנעים של אחידות זו, תקבלי במשך חודש מארס, עם קניית כל "פאשן סטיק", השפתון המוארך בנרתיק הזהב של הלנה רובינשטיין, שי חיים: קומפלט של הלכה המשוכחת לצפורניים "נייל פאשן" — בגוון המתאים.

FASHION STICK  
NAIL FASHION  
9.75 ל"י  
חיים

"פאשן סטיק" — השפתון המהודר ותוחם הקונטורים באחד. "נייל פאשן" — הלכה המביאה את האופנה אל קצות אצבעותיך. רק בחנויות המרוקם מאושרות ע"י הלנה רובינשטיין

# Helena Rubinstein

## תבקר ותיווכח!

באולם התצוגה שלנו מוצגים דגמי ריהוט סאלוני בקווים חדישים ביותר וחדרי שינה אכסקלוסיביים בקווים העדינים — כי DERNIER CRI אצל

## אושינסקי

תל-אביב, רחוב הרצל 56, טל. 86797

ספה וכורסאות דוגמת "שרתון" ומבחר עשיר של מערכות ריהוט נאה מוכנות ולפי מידה

# אנגלית לילדים

בקרב נפתח קורס באנגלית לילדים מתחילים. הרשמה: 8-12 לפנה"צ 4-8 בערב. גם לתלמידי כותת יח"י יסודי; 75 תיכון וכן לקורסים למבוגרים ולשיעורי ערב לפקידות (נוער ומבוגרים). ב"ס לפקידות ולשפות "קרימה" בנייהודה 74 ת"א. טל. 220314.